Dosarul nr. 2-13689/2024
2-24117079-12-2-16102024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

28 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Galina Ciobanu
Grefier Mihaela Andronache
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei, avocatului Marin Barcaru, în baza mandatului nr. 2200572 din 18 iulie 2024,
Reprezentantului pârâtului, avocatului Viorel Dodan, în baza mandatului nr. 1932700 din 25 noiembrie 2024,

examinând în ședință de judecată publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Mărgineanu Claudia împotriva lui Mărgineanu Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a fostului soț și încasarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

La 15 octombrie 2024, Mărgineanu Claudia, prin intermediul avocatului Barcaru Marin, a depus cerere de chemare în judecată către Mărgineanu Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a fostului soț și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la 16 octombrie 2024, ora 15:22, cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, judecătorului Galina Ciobanu.

În motivarea cererii de chemare în judecată, avocatul Barcaru Marin, în interesele reclamantei Mărgineanu Claudia a menționat că, în fapt, Mărgineanu Claudia și Mărgineanu Andrei, au fost căsătoriți și în timpul căsătoriei, la data de *****, s-au născut feciorii Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, iar la 0*****, părțile au decis să divorțeze pe cale amiabilă. Astfel, deși între părți a fost o înțelegere verbală prin care tatăl copiilor și-a asumat obligațiile de întreținere a copiilor și a mamei acestora, în ultima perioadă, pârâtul nu-și realizează obligațiile părintești, motiv din care reclamanta este nevoită să solicite intervenția instanței de judecată. Mai mult decât atât, reclamanta comunică că la data de 07 iulie 2024, în momentul în care a solicitat pârâtului întreținerea promisă, a fost supusă violenței din partea pârâtului, precum și că recent a aflat că anterior, pârâtul a fost cercetat penal pentru acțiuni violente cu caracter sexual. Toate aceste circumstanțe și anume faptul că pârâtul nu-și onorează obligațiile promise, generează reclamantei situația în care urmează să beneficieze de aceste drepturi prin adresarea în instanța de judecată. Consideră că sunt suficiente temeiuri atât în fapt cât și de drept pentru admiterea integrală a prezentei cereri de chemare în judecată din următoarele considerente.

Specifică că, procedura prealabilă a fost respectată, în acest sens, pârâtului la data de 18 septembrie 2024, s-a expediat o notificare prin care s-a solicitat pe cale amiabilă, prezentarea în fața notarului pentru soluționarea litigiului, însă plicul cu notificarea s-a returnat expeditorului, cu mențiunea nereclamat. Având în vedere faptul că până în prezent pârâtul nu a dat curs cerințelor, consideră reclamanta că litigiul urmează a fi soluționat pe cale judiciară.

Referitor la forma și conținutul cererii de chemare în judecată, reclamanta notează că, corespunde cerințelor art. 166 și 167 din CPC, iar taxa de timbru prevăzuta de art. 2 alin. (4) din Legea RM nr. 213 din 31.07.2023, cu privire la taxa de stat, a fost achitată în cuantum de 200 lei, precum și în baza pun. 1.8. al anexei nr. 1 din aceeași lege, pentru stabilirea domiciliului a copiilor minori a achitat suma de a câte 200 lei, pentru fiecare copil. Totodată, în baza art. 87 alin. (1) lit. a) CPC, „Valoarea acțiunii se determină din suma cerută în acțiunile pentru plata unei sume”, iar în baza art. 85 alin. (1) CPC, „ Scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023”. Astfel, în temeiul pct. 1.1.2. al anexei nr. 2 din Legea RM nr. 213 din 31.07.2023, cu privire la taxa de stat, „Se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere”. Respectiv, consideră reclamanta că cererea urmează a fi primită spre examinare.

În calitate de circumstanțele de fapt și de drept prin care își întemeiază cererea de chemare în judecată, reclamanta remarcă că, conform art. 63 alin. (1) CF, „În cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină

prin acordul părinților”, iar potrivit alin. (2) din același articol, „Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.). Reieșind din considerentele că reclamanta și pârâtul locuiesc separat, precum și că la stabilirea domiciliului este important de ținut cont de vârsta copiilor, atașamentul copiilor, calitățile morale ale părinților, posibilitatea creării condițiilor adecvate dezvoltării și educării copilului, reclamanta consideră necesar de stabilit domiciliul copiilor cu mama. La caz, copiii sunt născuți la *****, adică la moment copiii au vârsta de un an și patru luni, ceea ce denotă faptul că au un atașament mai aproape de mama lor. Astfel, având în vedere faptul că copiii au o vârstă foarte fragedă, consideră cu certitudine că pentru o dezvoltare armonioasă și sănătoasă a copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, ar fi mai favorabil sa locuiască împreună cu reclamanta Mărgineanu Claudia.

Suplimentar, reclamanta indică că, în contextul celor relatate, chiar dacă copiii minori, se află în prezent la întreținerea reclamantei, acest fapt nu exclude obligația pârâtului de a-și îndeplini responsabilitățile părintești de întreținere a copiilor. Astfel, reclamanta consideră că este îndreptățită să solicite în temeiul acestei acțiuni încasarea din contul pârâtului pensia de întreținere pentru copiii minori.

Respectiv, potrivit art. 74 CfRM, prevede că, „Părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină in baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și păr inii nu participă la întreținerea copiilor. pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.”

Conform art. 75 alin. (1) CfRM, „Pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 mai mulți copii”. Astfel, Codul familiei a instituit obligația părinților de a-și întreține copii minori care necesită sprijin material. Prin urmare, acțiunea o poate depune una din persoanele care are dreptul de a primi pensia de întreținere, fiind în mărime de 1/3 pentru doi copii minori de la alți membri ai familiei care nu contribuie la întreținerea copiilor. Întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează a ține cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art.

9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte și anume de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere. Astfel, reclamanta consideră cu certitudine că pârâtul este obligat să-și onoreze obligațiune părintești și anume să achite pensia de întreținere în mărime de 1/3 din toate veniturile acestuia.

Mai invocă reclamanta că, potrivit art. 82 alin. (1) și alin. (2) lit. c) CfRM, „Soții își datorează întreținerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl are soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia". Prevederi aplicabile și după divorț în temeiul art. 83 lit. b) CfRM, care spune că, „Dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are fostul, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia. La moment, deși reclamanta nu este angajată în câmpul muncii, asigură întreținerea copiilor singură după posibilități, oferindu-le condiții prielnice pentru o dezvoltare cât mai bună, fiind ajutată uneori de către părinți.

Potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20.11.1989, cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, se spune că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspunde comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Prevederi similare se regăsesc și în art. 27 alin. (2) din Convenție, care prevede că, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă de un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

În aceeași ordine de idei, remarcă reclamanta că, potrivit jurisprudenței CțEDO, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cel mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanță fundamentală (cauza Johansen împotriva Norvegiei, hotărârea din 07.08.1996, Culegerea 1996-III, paragraful 64), interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial (cauza Gnahore împotriva Franței, nr. 40.03/98, paragraful 59, CEDO 2000-IX și Johansen citată anterior, paragraful 78). Totodată, CțEDO subliniază totuși, că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore, menționată mai sus paragraful 59) pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în

care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale (cauza Maumousseau și Washington împotriva Franței, nr. 39.388/05, paragraful 67).

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Convenția ONU, cu privire la protecția drepturilor copilului, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Se remarcă că, legătura dintre părinte-copil trebuie să fie pozitivă, echilibrată și să crească progresiv, fiind menită să atragă fericire, căldură, grijă și multă răbdare, atunci aceștia vor crește ulterior ca maturi responsabili, sănătoși și cu multă ambiție. Prin urmare, pentru a oferi tot necesarul copiilor minori, care la moment se află în grija mamei, pârâtul datorează întreținerea materială fostului soț, care îngrijește de copiii comuni.

Drept argumente privind încasarea cheltuielilor de judecată, reclamanta indică că, pârâtului i s-a propus soluționarea litigiului pe cale amiabilă și a fost atenționat ca în caz de refuz, cheltuielile judiciare vor fi mai mari. În privința taxelor și a cheltuielilor de judecată, reclamanta este de părerea ca instanța să repartizeze cheltuielile de judecată între părți în baza art. 94-96 CpcRM, și anume, să oblige partea care a pierdut procesul să plătească. Respectiv, reclamanta a achitat taxa de timbru în sumă de 200 lei, a plătit taxa de stat în cuantum de 400 lei, precum și pentru asistența juridică oferită de avocat a plătit suma de 15 000 lei. Astfel, cheltuielile de judecată valorează 15 600 lei (copiile bonurilor de plată se anexează).

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CțEDO, art. 96 CPC și punctul 211 din Hotărârii plenului Curții supreme de justiție a Republicii Moldova Nr. 25 din 28.06.2004 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației, despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile”, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor dovada achitării onorariilor avocaților, copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată. Conform Recomandărilor privind cuantumul onorariilor și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din 27 mai 2022, onorariul stabilit și încasat de către avocat potrivit contractului de asistență juridică încheiat se stabilește în tarife orare sau fixe. în acest sens, considerăm că suma de 15 000 lei, achitată de reclamantă avocatului este una necesară, este o sumă reală și rezonabilă.

În drept, reclamanta invocă prevederile art. 38 alin. (1), 85 alin. (1) lit. a), 87 alin. (1) lit. a), 94-96, 166,167 CpcRM; art. 63 alin. (1) și alin. (2), 74, 75 alin. (1), 83 lit. b) CfRM; art. 2 alin. (4), pct. 1.8. al anexei nr. 1 și pct. 1.1.2. al anexei nr. 2 din Legea RM

nr. 213 din 31.07.2023, cu privire Convenția internațională din 20.11.1989 cu privire la drepturile copiilor, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993; Hotărârea CSJ, privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei nr. 4 din 15.04.2013; Recomandarea nr. 92 din 19 septembrie 2016, cu privire la examinarea de către instanțele de judecată a litigiilor ce au ca obiect modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor prin prisma art. 75 din Codul familiei și art. 6, 8 din CțEDO, dreptul la un proces echitabil și dreptul la viață privată.

Având în vedere cele expuse, solicită reclamanta:

- admiterea integrală a cererii de chemare în judecat;
- stabilirea domiciliului copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, născuți la *****, împreună cu mama acestora, reclamanta Mărgineanu Claudia;
- încasarea din contul pârâtului Mărgineanu Andrei, în beneficiul reclamantei Mărgineanu Claudia, pensie pentru întreținerea copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, născuți la *****, în mărime 1/3 din salariu și toate veniturile pârâtului, din momentul depunerii acțiunii în judecată până la împlinirea majoratului a copiilor minori;
- încasarea din contul pârâtului Mărgineanu Andrei, în beneficiul reclamantei Mărgineanu Claudia, pensie de întreținere a fostului soț care este ocupat de îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după naștere, în mărime de 10 000 lei/lunar (zece mii lei) din momentul depunerii acțiunii în judecată până la 05.06.2026;
- încasarea din contul pârâtului Mărgineanu Andrei, în beneficiul reclamantei Mărgineanu Claudia, a sumei bănești în mărime de 15 600 lei (cincisprezece mii șase sute lei) în calitate de cheltuieli de judecată (taxa de timbru, taxa de stat și cheltuieli de asistență juridică);
- încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a tuturor cheltuielilor de judecată pe care le va suporta reclamanta în acest proces. (f.d. 4-10)

În ședința de judecată, *reclamanta Mărgineanu Claudia*, nu s-a prezentat, fiind citată în modul prevăzut de lege, însă *reprezentantul reclamantei, avocatul Barcaru Marin*, acționând în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 11), fiind prezent în ședința de judecată, a solicitat admiterea integrală a acțiunii în modul în care a fost formulată.

Pârâtul Mărgineanu Andrei, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind legal citat în modul prevăzut de lege. (f.d. 33, 40, 49, 52)

Totodată, *reprezentantul pârâtului, avocatul Dodan Viorel*, acționând în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 46), în cadrul ședinței de judecată a specificat că,

Mărgineanu Andrei este de acord cu stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și este de acord să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori în sumă bănească fixă de 2500,00 lei lunar pentru fiecare copil, deoarece nu este angajat oficial în câmpul muncii. Concomitent, s-a menționat că, pârâtul este de acord să achite suma de 1500,00 lei lunar pentru întreținerea fostei soții, dar nu mai mult.

Referitor la suma cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 15 000,00 lei, reprezentantul pârâtului a menționat că o consideră exagerată și solicită să fie respinsă.

Reprezentantul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat în modul prevăzut de lege, însă prin cererea depusă la 5 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, s-a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Direcției. (f.d. 42)

La 5 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, intervenientul accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, a depus avizul cu privire la situația copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus în conformitate cu care, s-a stabilit că, mama – cet. Mărgineanu Claudia, dispune de condiții bune pentru creșterea și îngrijirea copiilor minori. (f.d. 43-44)

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții la proces, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Mărgineanu Claudia împotriva lui Mărgineanu Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a fostului soț și încasarea cheltuielilor de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

Din textul art. 130 alin. alin. (1), (2), (3) al Codului procedură civilă, rezultă că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În temeiul art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie

să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) din același Cod, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) din același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii.

Pe cauza de față, s-a stabilit că, la *****, a fost desfăcută căsătoria între Mărgineanu Andrei și Mărgineanu Claudia, actul de divorț *****, ceea ce se confirmă prin certificatul de divorț seria D-IV nr. 0789262, eliberat la ***** de către Agenția Servicii Publice. (f.d. 18)

În speță, s-a constatat că, pe parcursul căsătoriei, în familia soților Mărgineanu Andrei și Mărgineanu Claudia, s-au născut doi copii: Mărgineanu Vladimir, născut la ***** și Mărgineanu Markus, născut la *****. (f.d. 16, 17)

Prin acțiunea promovată, reclamanta Mărgineanu Claudia a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, cu mama.

Instanța accentuează că, la examinarea cauzelor cu participarea minorilor, urmează să se rețină interesul superior al copiilor minori, recunoscut astfel atât de prevederile naționale, cât de cele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Potrivit art. 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.

Conform art. 63 alin. (1)-(3) din Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. În cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților. Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în

conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului – avocatul Dodan Viorel a confirmat că, Mărgineanu Andrei este de acord cu stabilirea domiciliului copiilor minori, cu mama Mărgineanu Claudia.

În același timp, se impune a fi specificat că, potrivit avizului cu privire la situația copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani cu nr. 321/24 din 5 noiembrie 2024, în rezultatul examinării condițiilor de trai ale cet. Dutca Nadina, s-a stabilit că, mama – cet. Mărgineanu Claudia, dispune de condiții bune pentru creșterea și îngrijirea copiilor minori. (f.d. 43-44)

Prin urmare, având în vedere că, copiii minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, locuiesc în apartament cu mama, se află în grija și la întreținerea acesteia, pârâtul nu a formulat careva obiecții, instanța de judecată consideră oportun de a stabili domiciliul copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, cu mama Mărgineanu Claudia.

Referitor la cerința privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, instanța reține că, în corespundere cu art. 3 alin. (1) din Convenția cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Potrivit art. 18 alin. (1) din Convenție, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Astfel, instanța reține că, principiul interesului superior al copilului, reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, iar implementarea lui este o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Conform art. 74 din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare.

Art. 75 alin. (1) din Codul familiei, stabilește că, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

Conform art. 76 alin. (1) al Codului familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ţinându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform art. 98 alin. (2) din Codul familiei, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

În context, instanța consideră neîntemeiat argumentul pârâtului referitor la faptul că pensia de întreținere pentru copii minori urmează a fi încasată în sumă bănească fixă, în mărime de 2500,00 lei lunar pentru fiecare copil.

Astfel, instanța consideră imperios de a specifica că, în corespundere cu art. 2 al Legii nr. 152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență, minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

Potrivit art. 3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Instanța reține că, minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea acestuia: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de

creație, etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului.

Așadar, instanța de judecată notează că, un copil are nevoie și are dreptul să beneficieze de o creștere în condiții care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială în mod deplin, iar condițiile se asigură de către părinți.

Pe de altă parte, stabilirea pensiei pentru întreținerea copilului minor, reieșind din minimul de existență, vine în contradicție cu Convenția cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993, potrivit căreia, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

În continuare, raportând împrejurările de fapt descrise la circumstanțele de drept enunțate, instanța de judecată fixează că, Mărgineanu Andrei este tatăl firesc a copiilor minori, și că acesta este obligat să-și întrețină copiii săi prin plata pensiei.

Or, pe parcursul examinării cauzei, nu a fost anexată nicio probă din care s-ar deduce cert că, pârâtul participă la întreținerea lor, pe de altă parte, fiind probat că această întreținere o suportă doar reclamanta Mărgineanu Claudia, cu care locuiesc copiii.

Totodată, reclamanta a susținut că dorește încasarea pensiei în cuantum de 1/3 din salariul și/sau salariul și alte venituri, fiind sigură că hotărârea de admitere a unei astfel de cerințe va fi mai benefică în cazul din speță decât încasarea unei sume fixe.

În același timp, pârâtul a recunoscut parțial pretenția de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 5000,00 lei (2500 lei lunar pentru fiecare copil), explicând că nu este încadrat oficial în câmpul muncii, nu are alte câștiguri și nu dispune surse de venit exorbitante.

În viziunea instanței, argumentele pârâtului nu pod duce la respingerea solicitării reclamantei de încasare a pensiei de întreținere în cuantum procentual, or în cazul când veniturile lui vor fi mai mici, acea suma calculată din 1/3 poate să fie mai mică de 5000,00 lei lunar.

Astfel, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța de judecată va ține cont în deplină măsură atât de starea materială și familială a părților, cât și de cerințele expuse în acțiune, precum și nivelul anterior de asigurare atât a minorilor, cât și a părinților acestora.

Astfel, instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul interesului superior al copiilor, ținând cont de faptul că, răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copiilor revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copii, ținând cont de faptul că, părinții au îndatorirea de a crește copilul în condiții care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială în mod deplin, judecând în echitate, conchide de a încasa de la pârât

pensia de întreținere pentru copii minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, în mărime de 1/3 din salariul și/sau salariul și alte venituri, lunar, începând cu 15 octombrie 2024 și până la atingerea majoratului de către copiii.

În conformitate cu art. 5 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, statele părți vor respecta responsabilitățile, drepturile și îndatoririle ce revin părinților naturali ai copilului sau, după caz și conform tradiției locale, membrilor familiei lărgite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenție.

Cât privește pretenția reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreținere a fostului soț, instanța denotă următoarele circumstanțe.

În conformitate cu art. 83 din Codul familiei, dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are: a) fosta soție în timpul gravidității; b) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia; c) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun cu dizabilități până la vârsta de 18 ani sau a copilului comun cu dizabilități severe din copilărie; d) fostul soț, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia; e) fostul soț care necesită sprijin material și a atins vârsta de pensionare, în termen de cel mult 5 ani din momentul desfacerii căsătoriei, dacă soții au fost căsătoriți cel puțin 15 ani.

Potrivit art. 84 al Codului familiei, cuantumul pensiei de întreținere încasate de la un soț (fost soț) în favoarea celuilalt soț se stabilește de către instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreținere, se ține cont de situația materială și familială a soților (foștilor soți), de alte circumstanțe importante.

Astfel, din înscrisurile administrate la materialele cauzei se atestă, că potrivit certificatului nr. 209 din 14 august 2024, eliberat de către Agenția Națională pentru ocuparea forței de muncă, Mărgineanu Claudia se află în evidență cu statut de șomer începând cu 14 august 2024. (f.d. 13)

Raportând normele legale relevate la circumstanțele de fapt reținute, ținând cont de faptul că, Mărgineanu Claudia este ocupată cu îngrijirea copiilor minori, nefiind încadrată în câmpul muncii, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial pretenția privind încasarea pensiei de întreținere pentru fostul soț în sumă de 3000,00 lei, lunar până la împlinirea copiilor a vârstei de trei ani, or, suma de 10 000,00 lei solicitată de către reclamantă instanța de judecată o consideră exagerată, nefiind motivată și probată în careva mod necesitatea încasării acesteia în mărimea solicitată.

În aceste circumstanțe, se impune a fi specificat că, instanța de judecată investită cu

examinarea litigiului deferit judecății nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți și examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1), sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Din conținutul Anexei nr. 2, pct. 1.1 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, reiese că, se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamanții: 1.1.2. În acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

Potrivit art. 87 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină: din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

La caz, instanța reține că, reclamanta Mărgineanu Claudia a fost scutită de la plata taxei de stat pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și pensiei de întreținere pentru fostul soț. Prin urmare, pârâtul Mărgineanu Andrei urmează să achite la buget taxa de stat în mărime de 150,00 lei, pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și taxa de stat în mărime de 1489,96 lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei pentru întreținerea fostului soț (3000,00 lei x 12 luni = 36 000,00 lei; 250 + 4% (36 000,00 - 5001,00 = 30 999,00 lei; 4% din 30 999,00 = 1239,96 lei) = 250 + 1239,96, în total 1489,96 lei).

Referitor la solicitarea reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța atestă următoarele.

Potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) al Codului de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În acest context, judecătorul reține că, reclamanta a achitat taxa de stat și taxa de timbru pentru depunerea cererii de chemare în judecată în modul corespunzător, fapt ce rezultă din confirmările de achitare a notelor de plată din 11 octombrie 2024 (f.d. 2, 3),

circumstanță ce impune compensarea taxei de stat în mărime de 400,00 lei și a taxei de timbru în sumă de 200,00 lei, astfel, fiind dispusă încasarea de la Mărgineanu Andrei în beneficiul lui Mărgineanu Claudia cheltuielile de judecată în sumă totală de 600,00 (șase sute), constituite din taxa de stat și taxa de timbru achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

Cu privire la pretenția reclamantei privind încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor pentru asistență juridică, instanța remarcă următoarele.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, instanța denotă că, reclamanta Mărgineanu Claudia a fost reprezentată pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată de avocatul Barcaru Marin, în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 11) și drept cheltuieli de asistență juridică avocatul reclamantei a pretins suma de 15 000 lei.

Conform recomandării, privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică şi onorariul avocatului trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

La stabilirea cuantumului privind cheltuielile de asistență juridică instanța de judecată reține că, la materialele cauzei a fost prezentat ordinul de plată Seria GL nr. 194932 din 6 august 2024, prin care se confirmă achitarea de către Mărgineanu Claudia în beneficiul Biroului de Avocați „byLaw”, a sumei de 15 000,00 lei, pentru servicii de asistență juridică acordate conform contractului nr. 33/24 din 18.07.2024. (f.d. 12)

Totodată, instanța remarcă că, potrivit pct. 21^1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluționând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanţele vor reține următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea

cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Astfel, instanța va admite parțial solicitarea reclamantei și va încasa din contul lui Mărgineanu Andrei în beneficiul lui Mărgineanu Claudia, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime totală de 8000 (opt mii) lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile, în raport cu litigiul dedus judecății. În acest sens, se atestă că, la caz au avut loc doar două ședințe de judecată cu participarea avocatului, iar careva raport detaliat a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora la materialele cauzei nu a fost prezentat, respectiv, instanța consideră suma de 15 000 lei, solicitată în calitate de cheltuieli pentru asistența juridică acordată de către avocat, ca fiind exagerată în coraport cu complexitatea litigiului și acțiunile efectuate de către avocat în calitate de reprezentant al reclamantei.

În conformitate cu prevederile art. 236, art. art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Mărgineanu Claudia împotriva lui Mărgineanu Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a fostului soț și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se stabilește domiciliul copiilor minori Mărgineanu Vladimir, născut la *****, IDNP: *****și Mărgineanu Markus, născut la *****, IDNP: *****, cu mama Mărgineanu Claudia.

Se încasează lunar de la Mărgineanu Andrei, născut la *****, IDNP: *****, în beneficiul lui Mărgineanu Claudia, născută la *****, IDNP: *****, pensia pentru întreținerea copiilor minori Mărgineanu Vladimir și Mărgineanu Markus, în mărime 1/3 din salariu și toate veniturile, începând cu 15 octombrie 2024 (data adresării în instanța de judecată) și până la atingerea de către copii a majoratului.

Se încasează de la Mărgineanu Andrei, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 150,00 (una sută cincizeci) lei.

Se încasează lunar de la Mărgineanu Andrei, născut la *****, IDNP: *****, în beneficiul lui Mărgineanu Claudia, născută la *****, IDNP: *****, pensia pentru întreținerea fostului soț în mărime de 3000,00 (trei mii) lei, începând cu 15 octombrie

2024 (data adresării în instanța de judecată) și până la atingerea de către copii a vârstei de 3 ani (*****).

Se încasează de la Mărgineanu Andrei, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 1489,96 (una mie patru sute optzeci și nouă lei și 96 bani) lei.

Se încasează de la Mărgineanu Andrei în beneficiul lui Mărgineanu Claudia cheltuielile de judecată în sumă de 600,00 (șase sute) lei, constituite din taxa de stat și taxa de timbru achitate la depunerea cererii de chemare în judecată și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8 000,00 (opt mii) lei, iar în total suma de 8 600,00 (opt mii șase sute) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge, ca neîntemeiată.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător Galina CIOBANU